

مقدمه:

آمارگیری از فعالیتهای کشاورزی در سطح ملی برای اولین بار توسط «اداره آمار عمومی وقت» روش نمونه‌گیری در سال 1339 انجام شد. پس از انجام چند آمارگیری نمونه‌ای که نتایج آن در سالهای 1350 و 1351 منتشر شد. در سال 1352، اولین سرشماری کشاورزی روستایی توسط مرکز آمار ایران به مرحله اجرا درآمد. در این سرشماری از طریق مراجعه به کلیه نقاط روستایی کشور، اطلاعات مورد نظر در سطح آبادی جمع آوری گردید. در این طرح فعالیتهای کشاورزی نقاط شهری و خانوارهای عشایری که در هیچ یک از نقاط روستایی کشور محل سکونتی نداشتند منظور نشد.

بر اساس چارچوب آماری حاصل از سرشماری مزبور، طرح آمارگیری کشاورزی روستایی در سالهای 1353، 1354 و 1356 لغایت نیز در سالهای 1361 و 1366 توسط مرکز آمار ایران اجرا و نتایج آن منتشر شد. در سال 1360، جهاد سازندگی ضمن اجرای طرح تهییه شناسنامه روستایی اطلاعاتی مشابه اطلاعات حاصل از اجرای مرکز آمار ایران گرد آوری کرد.

در سال 1367، اولین سرشماری عمومی کشاورزی توسط مرکز آمار ایران، در سطح نقاط شهری و روستایی به مرحله اجرا درآمد که در این سرشماری تمامی بهره برداریهای کشاورزی مربوط به اشخاص حقیقی، از طریق مراجعه به خانوارهای ساکن نقاط روستایی و شهری و نیز خانوارهای غیر ساکن و بهره برداریهای مربوط به اشخاص حقوقی از طریق شناسایی تمام مکانهای محل انجام فعالیتهای کشاورزی آنها مورد آمارگیری قرار گرفتند. با استفاده از چارچوب این سرشماری، اولین طرح آمارگیری نمونه‌ای کشاورزی در سال 1371 توسط مرکز ایران انجام شد. در سال 1372 دومین سرشماری عمومی کشاورزی و در سال 1382 سومین سرشماری عمومی کشاورزی کشور توسط مرکز آمار ایران اجرا گردید. از سرشماری کشاورزی 1367 فهرست گاوداریهای صنعتی تهییه که بر اساس آن در سال 1369 برای اولین بار اطلاعات گاوداریهای صنعتی توسط مرکز آمار ایران گردآوری شد: طرح مزبور برای سالهای 1372 و 1374 به صورت سرشماری و نمونه‌ای انجام و نتایج آن ارائه گردیده است.

طرحهای آمارگیری از موسسات مرغداری نیز برای اولین بار در سالهای 1364 و 1365 توسط مرکز آمار به مرحله اجرا درآمد که در سالهای اخیر با توجه به تنوع فعالیتها در صنعت مرغداری، برای هر یک از فعالیت‌های جوچه کشی، پرورش مرغ مادر و مرغ تخمگذار، مرغداری‌های پرورش دهنده مرغ گوشته به تفکیک طرحهای آمارگیری جداگانه ای به اجرا درآمد و اطلاعات مورد نیاز جمع آوری و منتشر شده است.

آمار کشتار دام تا سال 1346 به وسیله دفتر آمار وزارت دارائی انتشار می‌یافت. از سال 1347 تا سال 1375 گردآوری و انتشار آمار کشتار دام توسط مرکز آمار ایران از طریق مکاتبه با شهرداریها و بر اساس گزارش‌های ماهانه شهرداری‌هایی که دارای کشتارگاه بوده انجام می‌شد. از سال 1376 جمع آوری اطلاعات، از طریق کشتارگاهها و باهمکاری سازمان دامپزشکی صورت می‌گیرد.

برای تهیه و تنظیم آمار و اطلاعات مندرج در جداول این فصل علاوه بر نشریات مختلف مرکز آمار ایران از اطلاعات مربوط به جهاد کشاورزی، اداره کل تعاون، سازمان تعاون روستایی، ادره کل منابع طبیعی و مدیریت شیلات استفاده شده است.

تعاریف مفاهیم

بهره‌برداری کشاورزی: تمامی فعالیت‌های کشاورزی که تحت مدیریت واحدی قرار دارد، یک واحد تولیدی کشاورزی است که بهره‌برداری کشاورزی نامیده می‌شود. این مدیریت توسط اعضای یک یا چند خانوار (اشخاص حقیقی) یا توسط یک شرکت رسمی یا مؤسسه عمومی (اشخاص حقوقی)، اعمال می‌شود. در سرشماری عمومی کشاورزی 1393، اگر فعالیت‌های یک واحد تولیدی کشاورزی در محدوده چند آبادی یا شهر انجام شود، هر مجموعه واقع در محدوده یک آبادی یا شهر، یک بهره‌برداری کشاورزی تلقی می‌شود. در طرح مذکور، بهره‌برداری‌هایی سرشماری شده است که لاقل یکی از فعالیت‌های آن، در حد نصاب‌های تعیین شده زیر قرار گرفته باشد:

زراعت: بهره‌برداری‌هایی که در روز آمارگیری حداقل 400 مترمربع زمین زراعی دارند.

باغداری: بهره‌برداری‌هایی که در روز آمارگیری حداقل 200 مترمربع باغ و قلمستان دارند.

پرورش دام سنگین: بهره‌برداری‌های پرورش دهنده دام سنگین (گاو و گوساله، گاویش و بچه گاویش و شتر و بچه شتر) که در روز آمارگیری، دارای حداقل یک رأس / نفر دام سنگین بوده اند.

پرورش دام سبک: بهره‌برداری‌های پرورش دهنده دام کوچک (گوسفند و بره و بز و بزغاله) که در روز آمارگیری، دارای حداقل دو رأس دام سبک بوده اند.

پرورش طیور به روش سنتی: بهره‌برداری‌های پرورش دهنده طیور به روش سنتی که تعداد مرغ، خروس، جوجه و بوقلمون و اردک و غاز آن در روز آمارگیری، حداقل 10 قطعه است.

کشت گلخانه‌ای: بهره‌برداری‌هایی که در روز آمارگیری، دارای تولید گلخانه‌ای در هر وسعتی بوده است.

پرورش زنبور عسل: بهره‌برداری‌هایی که در روز آمارگیری دارای فعالیت پرورش زنبور عسل به هر وسعت بوده است.

پرورش کرم ابریشم و پرورش ماهی: بهره‌برداری‌هایی که در طول 365 روز گذشته دارای فعالیت پرورش کرم ابریشم و یا پرورش ماهی بوده اند.

بهره‌بردار کشاورزی: شخصی حقیقی یا حقوقی است که به تنها یا با مشارکت دیگران، مدیریت امور بهره‌برداری کشاورزی و مسئولیت فنی و اقتصادی آن را به عهده داشته و مستقیماً در سود و زیان آن سهمیم است.

اراضی کشاورزی: منظور زمین‌های دایر کشاورزی است که شامل اراضی زراعی و باغ و قلمستان می‌شود.

اراضی زراعی: بخشی از زمین‌های کشاورزی است که به فعالیت زراعت (کشت و کار نباتات سالانه) اعم از زیر کشت و آیش، اختصاص یافته است.

اراضی زراعی آبی: آن قسمت از اراضی زراعی است که زراعت انجام شده در آن آبیاری می‌شود.

اراضی زراعی دیم: آن قسمت از اراضی زراعی است که زراعت انجام شده در آن آبیاری نمی‌شود و آب مورد نیاز برای رشد گیاه از طریق نزولات آسمانی تأمین می‌شود.

باغ و قلمستان: آن بخش از اراضی کشاورزی که در زمان سرشماری زیر کشت نباتات دائمی به صورت کاشت مجتمع قراردادشته است.

باغ: زمینی است در فضای باز که در آن کاشت درختان مثمر به صورت مجتمع انجام شده باشد.

قلمستان: زمینی است در فضای باز که در آن انواع تبریزی (تبریزی، سپیدار، کبوده، صنوبر، پده، شالک و ...) و اوکالیپتوس با هدف بهره برداری از تنہ یا شاخه آن به صورت مجتمع کاشته شده باشد.

کاشت مجتمع باخی: نوعی کاشت است که درخت یا درختچه‌های یک یا چند گیاه به صورت منظم و طبق قاعده کاشته شده باشند.

کاشتی که در آن گیاهان بدون نظم و قاعده ولی با تراکم کافی کشت شده باشند، به نحوی که بتوان مساحت اختصاص یافته به آن را تعیین کرد، نیز کاشت مجتمع محسوب می‌شود.

کاشت پراکنده درختان: کاشت انواع محصولات دائمی در زمین‌های زراعی بهره‌برداری، حیاط منازل و کنار نهرهای آب می‌باشد.

کاشت ساده (باغ تک محصولی)، نوعی کاشت مجتمع است که در آن فقط یک نوع محصول دائمی کاشته شده و اصطلاحاً "تک محصولی باشد. مانند باغی که در آن فقط انگور کاشته شده است.

کاشت مخلوط (باغ چند محصولی): نوعی کاشت مجتمع

است که در آن بیش از یک نوع محصول دائمی و به صورت مخلوط کاشته شده است به نحوی که تعیین مساحت هر یک از محصولات مقدور نیست.

سطح زیر کشت (کاشت): مساحت زمینی است که به منظور تولید محصول مورد نظر در سال آمارگیری، در همان سال و یا قبل از آن، زیر کشت رفته باشد.

آیش: آن قسمت از اراضی زراعی آبی یا دیم، که در تناوب کشت قرار دارد ولی در سال زراعی موردنظر، کشت نشده است و محصولی از آن برداشت نخواهد شد که بحسب مورد، آیش آبی یا آیش دیم محسوب می شود.

سال زراعی: منظور از سال زراعی، اول مهرماه هر سال لغاًیت پایان شهریور ماه سال بعد است.

محصولات سالانه: به نباتاتی اطلاق می شود که به طور معمول ساقه علفی دارند و پس از برداشت محصول، بوته آن از بین می رود و در مواردی، قسمت های زیرزمینی گیاه (ریشه، پیاز و نظایر آن) برای سال بعد در زمین باقی می ماند. مانند گندم، چغندرقند، سبزی ها و زعفران.

محصولات دائمی: گیاهانی هستند که غالباً تنه یا ساقه چوبی دارند و پس از برداشت محصول، تمام یا قسمتی از گیاه در زمین باقی می ماند و مجدداً در سال های بعد محصول می دهد. انواع درختان و درختچه های مثمر مانند مرکبات، هلو، انگور و بوته چای و درختان غیر مثمر مانند تبریزی، محصولات دائمی محسوب می شوند.

گرده بینه: قسمتی از تنه اصلی درخت قطع شده می باشد که تقریباً دارای شکل استوانه ای و قطر بیش از 30 سانتی متر بوده و می توان از آن چوب و یا روکش تهیه کرد.

الواری: چوب بریده شده چهار تراش است که دارای ابعاد $(32 \pm 14) \times (14 \pm 2) \times (260 - 280)$ می باشد.

تراورس: چوب بریده شده چهار تراش است که دارای ابعاد $(15 - 16) \times (25 - 26) \times 260$ می باشد.

کاتین: به چوب های گردی گفته می شود که قطر آن بین 20 تا

40 سانتی متر و طول آن حدود 1.5 تا 2 متر است و قابلیت تبدیل به چوب الواری را ندارد.

چوبهای تیری و توپلی: چوب های گردی هستند که در معادن به منظور استحکام و جلوگیری از ریزش سقف و دیواره ها استفاده می شوند

تولید: مقدار محصولی است که در دوره زمانی مشخص، طی فرایند تولید در واحد تولیدی، حاصل می شود و آماده عرضه برای فروش و مصرف است. در طرح های آماری مرکز آمار ایران، آن مقدار تولید که جنبه رایگان داشته یا دستمزد بابت آن جنسی باشد و یا به خود مصرفی واحد تولیدی برسد نیز، جزو تولید محصول محسوب می شود.

در مورد محصولات کشاورزی، تولید هر محصول به حالت متعارف آن که از مزرعه برداشت می شود، مورد نظر است. در مورد برنج، وزن شلتوك، در مورد انواع لوبیا، وزن دانه خشک، در مورد یونجه، اسپرس و شبدر، وزن علوفه خشک، در مورد گردو، بادام و پسته، وزن محصول بدون پوست سبز ولی با پوست خشک و در مورد تبریزی، سپیدار و...، قطع درخت بحسب اصله، تولید محصول محسوب می شود.

گاوداری صنعتی: یک واحد تولیدی کشاورزی است که در آن، فعالیت پرورش دام از نظر محل و نحوه نگهداری، روش تغذیه و بهداشت دام، طبق برنامه و با رعایت اصول و موازین نوین و ویژه، انجام می گیرد.

مرغ گوشتی: به نوعی مرغ و خروس اطلاق می شود که به منظور استفاده از گوشت آن پرورش داده می شود.

مرغ تخمگذار: مرغی است که برای تولید تخم مرغ خوارکی، پرورش داده می شود. این قبیل مرغ ها را در سن سه ماهگی، پولت (نیمچه

تخمگذار) می‌گویند.

لنبه: منظور، تخممرغ‌های تولید شده بدون پوست آهکی است.

مرغ مادر: مرغی است که از تخم نطفه‌دار آن، برای تولید جوجه استفاده می‌شود. مرغ مادر گوشتی، برای تولید جوجه‌های مرغ و خروس گوشتی، و مرغ مادر تخمی برای تولید جوجه‌های مرغ تخمگذار، پرورش داده می‌شود.

سرمایه‌گذاری (ارزش تغییرات اموال سرمایه‌ای): تغییرات ایجاد شده در ارزش اموال سرمایه‌ای (مجموع ارزش خرید یا تحصیل و هزینه تعمیرات اساسی اموال سرمایه‌ای منهاهی ارزش فروش یا انتقال اموال سرمایه‌ای)، طی دوره زمانی معین را سرمایه‌گذاری گویند.

اموال سرمایه‌ای: تمامی ماشین‌آلات، وسایل، ابزار و تجهیزاتی هستند که برای انجام فعالیت‌های تولیدی یا ایجاد خدمت به کار گرفته می‌شوند و عمر مفید اقتصادی آن‌ها معمولاً از یک سال بیش تر است. ماشین‌آلات تولید و تجهیزات نیرو، ابزار و وسایل کار بادوام، لوازم و تجهیزات اداری، وسایل نقلیه و ساختمان، نمونه‌هایی از اموال سرمایه‌ای به شمار می‌آیند.

شرکت تعاضی: شرکتی متشكل از اشخاص حقیقی، با حداقل 7 عضو است که تمام یا حداقل 51 درصد از سرمایه آن به وسیله اعضای تأمین گردد و طبق مقررات موجود در قانون بخش تعاضی، به ثبت رسیده باشد. یادآور می‌شود، قبل از تعیین حداقل اعضا شرکت‌های تعاضی بر اساس قانون مذکور، بعضی از شرکت‌های تعاضی با اعضای کمتر از 7 نفر تشکیل شده است.

تنسیق: تخمین دقیق مساحت و محدوده عرفی یک یا چند دامدار، در یک مرتع است.

آبشخور: چاه‌های کم عمقی است که از آب آن، فقط برای شرب دام استفاده می‌شود.

چاه مالداری: برای تأمین آب مورد نیاز دامها، در دامنه کوهها چاه‌هایی حفر می‌کنند که از این‌گونه چاه‌ها همانند آرتزین و همچون چشم، آب جاری می‌شود. به این چاه‌ها، چاه مالداری اطلاق می‌شود.

اراضی آبخیزها: تمامی نقاطی از حوضه رودخانه، که آب‌های روان ناشی از بارندگی، از آن به رودخانه منتهی می‌شود، اراضی آبخیز رودخانه می‌نامند.

آبخیزداری: تمامی فعالیت‌هایی که برای احیا و اصلاح حوضه آبخیز انجام می‌گیرد، آبخیزداری نامیده می‌شود.

4-1- بهره‌برداران فهرست و بهره‌برداران سرشماری شده بر حسب نوع بهره‌بردار و شهرستان: آبان 1393

شهرکت رسمی/موسسه عمومی		بهره‌بردار غیر ساکن		خانوار معمولی غیرساکن		خانوار معمولی ساکن		جمع		شهرستان
سرشماری شده	فهرست شده	سرشماری شده	فهرست شده	سرشماری شده	فهرست شده	سرشماری شده	فهرست شده	سرشماری شده	فهرست شده	
268	268	328	328	15795	15877	63021	63262	79412	79735	جمع
7	7	0	0	415	415	1988	1989	2410	2411	آشتیان
56	56	0	0	1187	1255	8525	8602	9768	9913	اراک
5	5	1	1	889	889	2434	2469	3329	3364	تفرش
13	13	0	0	2136	2137	6035	6051	8184	8201	خمین
12	12	0	0	472	473	8634	8634	9118	9119	خنداب
51	51	0	0	530	530	1658	1662	2239	2243	دلیجان
32	32	327	327	1492	1495	3883	3893	5734	5747	زرندیه
35	35	0	0	4986	4993	9736	9756	14757	14784	ساوه
38	38	0	0	1216	1216	10302	10309	11556	11563	شازند
5	5	0	0	1006	1006	4112	4112	5123	5123	فرهان
3	3	0	0	1011	1013	4129	4139	5143	5155	کمیجان
11	11	0	0	455	455	1585	1646	2051	2112	محلات

(مأخذ- مرکز آمار ایران (ربپ)

نمودار 4-1

4- بهره برداری های کشاورزی بر حسب نوع فعالیت و شهرستان: آبان 1393

شهرستان	زراعت	باغداری	گلخانه ای	پرورش سنگین دام	پرورش زنبور عسل	پرورش ابریشم کرم	پرورش طیور به روش سنتی	پرورش ماهی
جمع	45286	50653	532	16765	24474	890	0	19312
آشتیان	1814	799	1	306	1078	13	0	814
اراک	5624	4919	49	2457	3861	68	0	1959
تفرش	2072	2679	8	614	1087	76	0	892
خمین	5932	5119	178	2699	2953	227	0	1926
خنداب	4743	7164	1	1815	2575	69	0	2605
دليجان	1109	1790	4	264	697	31	0	301
زرنديه	2741	4068	8	749	2053	87	0	1560
ساوه	4830	11200	58	1471	2664	66	0	2518
شازند	8459	6234	17	3809	3327	179	0	3004
فرهان	3645	2300	5	1394	1916	17	0	1291
كمیجان	2921	3216	8	897	1641	24	0	1863
محلات	1397	1165	196	290	621	34	0	580

مأخذ - مرکز آمار ایران - دفتر کشاورزی

4-3- تعداد بهره برداری و مساحت زمین بهره برداری های با زمین بر حسب وسعت اراضی کشاورزی: آبان 1393
(بهره برداری - هکتار)

باغ و قلمستان		اراضی زراعی		کل		وسعت اراضی کشاورزی
مساحت	تعداد بهره برداری	مساحت	تعداد بهره برداری	مساحت	تعداد بهره برداری	
45166	48160	507392	45201	552558	93361	جمع.....
3882	19138	1680	4781	5562	23919	جمع کمتر از 1 هکتار.....
226	5382	12	259	238	5641	کمتر از 0/1 هکتار.....
464	4178	57	537	521	4715	0/1 تا کمتر از 0/2 هکتار.....
1306	5407	444	1765	1750	7172	0/2 تا کمتر از 0/5 هکتار.....
1887	4172	1166	2220	3053	6392	0/5 تا کمتر از 1 هکتار.....
11109	13969	37370	16113	48478	30082	جمع 1 تا کمتر از 5 هکتار.....
4145	5756	4799	4536	8944	10292	1 تا کمتر از 2 هکتار.....
3283	3659	8724	4483	12007	8142	2 تا کمتر از 3 هکتار.....
2115	2468	10340	3605	12455	6073	3 تا کمتر از 4 هکتار.....
1566	2085	13507	3490	15073	5575	4 تا کمتر از 5 هکتار.....
9763	10879	159733	17557	169496	28436	جمع 5 تا کمتر از 20 هکتار.....
3321	4036	36262	6521	39583	10557	5 تا کمتر از 7/5 هکتار.....
1514	1834	23028	2919	24543	4753	7/5 هکتار تا کمتر از 10 هکتار.....
3345	3506	62365	5703	65710	9209	10 تا کمتر از 15 هکتار.....
1583	1503	38078	2413	39660	3916	15 تا کمتر از 20 هکتار.....
5500	3180	139851	5145	145351	8325	جمع 20 تا کمتر از 50 هکتار.....
1688	1356	46420	2267	48109	3623	20 تا کمتر از 25 هکتار.....
2118	1142	50596	1795	52715	2937	25 تا کمتر از 35 هکتار.....
1693	683	42834	1083	44527	1766	35 تا کمتر از 50 هکتار.....
14912	994	168759	1606	183670	2600	جمع 50 هکتار و بیشتر.....
4281	661	66953	1095	71234	1756	50 تا کمتر از 100 هکتار.....
3403	216	39711	333	43115	549	100 تا کمتر از 200 هکتار.....
3355	98	39815	151	43170	249	200 تا کمتر از 500 هکتار.....
2580	14	10339	19	12919	33	500 تا کمتر از 1000 هکتار.....
1293	5	7720	6	9013	11	1000 تا کمتر از 2000 هکتار.....
0	0	4220	2	4220	2	2000 هکتار و بیشتر.....

مأخذ: مرکز آمار ایران - دفتر کشاورزی

4- تعداد بهره برداری و مساحت زمین بهره برداری های با زمین بر حسب نوع کشت و شهرستان: آبان 1393
 (بهره برداری - هکتار)

ارضی زراعی						کل						شهرستان						
مساحت			تعداد بهره برداری			مساحت			تعداد بهره برداری									
دیم	آبی	جمع	دیم	آبی	جمع	دیم	آبی	جمع	دیم	آبی	جمع							
33568	171710	50739	000	000	45201	336487	216171	552658	000	000	93361	جمع						
~	~	~	~	~	~	36917	621	37538	000	000	5624	36917	902	37819	000	000	10381	آشتیان
34884	33605	68489	000	000	1813	35081	36224	71305	000	000	2579	اراک						
10336	3217	13553	000	000	2069	10341	4637	14978	000	000	3806	تفرش						
22655	21590	44245	000	000	5932	22681	23499	46180	000	000	10454	خمین						
11786	10662	22448	000	000	4676	11889	15018	26907	000	000	11686	خنداب						
1785	4804	6589	000	000	1104	1786	6597	8383	000	000	2848	دلیجان						
28762	24891	53653	000	000	2739	28868	36034	64902	000	000	6805	زرندیه						
36558	28759	65317	000	000	4826	36605	45129	81734	000	000	16016	ساوه						
52092	19967	72059	000	000	8456	52143	22627	74770	000	000	14417	شازند						
68160	7336	75496	000	000	3645	68323	7885	76208	000	000	5727	فراهان						
31696	8570	40266	000	000	2921	31802	9205	41007	000	000	6136	کمیجان						
51	7688	7739	000	000	1397	51	8414	8465	000	000	2509	محلات						

4-4- تعداد بهره برداری و مساحت زمین بهره برداری های با زمین بر حسب نوع کشت و شهرستان: آبان 1393 (دبale)
(بهره برداری - هکتار)

باغ و قلمستان						شهرستان	
مساحت			تعداد بهره برداری				
دیم	آبی	جمع	دیم	آبی	جمع		
705	44462	45167	000	000	48160	جمع.....	
1	281	282	000	000	4757	آشتیان.....	
197	2619	2816	000	000	766	اراک.....	
5	1420	1425	000	000	1737	نفرش.....	
26	1909	1935	000	000	4522	خمین.....	
3	4356	4359	000	000	7010	خنداب.....	
//	1793	1793	000	000	1744	دلیجان.....	
106	11143	11249	000	000	4066	زرندیه.....	
47	16370	16417	000	000	11190	ساوه.....	
51	2661	2712	000	000	5961	شارند.....	
163	549	712	000	000	2082	فراهان.....	
106	635	741	000	000	3215	کمیجان.....	
0	726	726	000	000	1112	محلات.....	

مأخذ- مرکز آمار ایران - دفتر کشاورزی

4-2 نمودار

5- تعداد بهره برداری و سطح کاشت محصولات زراعی در فضای باز بر حسب نوع محصول، کشت و شهرستان: آبان 1393
(بهره برداری - هکتار)

جو						گندم						شهرستان	
سطح کاشت			تعداد بهره برداری			سطح کاشت			تعداد بهره برداری				
دیم	آبی	جمع	دیم	آبی	جمع	دیم	آبی	جمع	دیم	آبی	جمع		
10378	3378	44161	2845	16192	18414	187423	3699	224419	23021	16554	34930	
245	175	420	75	189	254	20940	75	21015	1716	91	1752	آشتیان.....	
2765	9038	11802	492	2721	3061	20864	6667	27531	2574	1886	3919	اراک.....	
608	442	1050	141	646	733	4903	706	5610	591	922	1332	تفرش.....	
379	2845	3224	188	3592	3725	12363	4940	17302	2138	4127	5031	خمین.....	
800	1333	2132	312	1097	1395	5734	1947	7681	1275	1352	2543	خنداب.....	
80	1006	1086	18	558	567	904	947	1852	196	542	718	دلیجان.....	
223	4626	4848	54	1549	1573	15303	3151	18454	1244	1319	2066	زرندیه.....	
614	7328	7942	127	1758	1870	22090	8709	30800	2221	1823	3770	ساوه.....	
1353	2548	3901	752	2106	2770	34882	5334	40216	5685	2857	7452	شازند.....	
2884	2101	4984	530	828	1184	31700	972	32672	3075	426	3198	فراهان.....	
395	1154	1549	153	488	622	17735	2705	20440	2303	658	2597	کمیجان.....	
32	1191	1223	3	660	660	5	841	846	3	551	552	محلات.....	

سایر محصولات زراعی						برنج						شهرستان	
سطح کاشت			تعداد بهره برداری			سطح کاشت			تعداد بهره برداری				
دیم	آبی	جمع	دیم	آبی	جمع	دیم	آبی	جمع	دیم	آبی	جمع		
308	40540	43626	1802	22286	23238	0	0	0	0	0	0	
673	120	793	299	144	413	0	0	0	0	0	0	آشتیان.....	
270	7346	7616	107	2799	2846	0	0	0	0	0	0	اراک.....	
167	666	833	116	1122	1150	0	0	0	0	0	0	تفرش.....	
256	3560	3816	155	4541	4576	0	0	0	0	0	0	خمین.....	
166	3749	3915	70	2299	2367	0	0	0	0	0	0	خنداب.....	
11	649	660	4	401	404	0	0	0	0	0	0	دلیجان.....	
104	3572	3676	50	1508	1534	0	0	0	0	0	0	زرندیه.....	
109	7310	7418	37	1536	1565	0	0	0	0	0	0	ساوه.....	
523	9419	9941	489	5859	5941	0	0	0	0	0	0	شازند.....	
302	1084	1386	232	646	820	0	0	0	0	0	0	فراهان.....	
507	1728	2235	242	569	760	0	0	0	0	0	0	کمیجان.....	
*	1337	1337	1	862	862	0	0	0	0	0	0	محلات.....	

اًحد- مرکز آمار ایران - دفتر کشاورزی

(بهره برداری)

6- مساحت و نوع فعالیت گلخانه در بهره برداری ها بر حسب شهرستان: آبان 1393

شهرستان	مساحت (هکتار)	بهره برداری			
		کاشت محصولات دائمی	کاشت محصولات سالانه	کاشت گل و گیاه زینتی	جمع
جمع.....	153	58	178	361	597
آشتیان.....	*	0	1	0	1
اراک.....	15	18	24	9	51
تفرش.....	2	0	8	1	9
خمین.....	46	4	36	151	191
خنداب.....	*	0	0	1	1
دلیجان.....	//	0	2	3	5
زرندیه.....	3	1	6	1	8
ساوه.....	17	9	47	2	58
شازند.....	3	3	9	10	22
فراهان.....	1	0	5	0	5
کمیجان.....	1	0	7	2	9
محلات.....	65	23	33	181	237

مأخذ- مرکز آمار ایران - دفتر کشاورزی

7- بهره برداری های دارای انواع دام در روز آمارگیری و تعداد دام آن ها به تفکیک شهرستان: آبان 1393 (رأس - نفر)

شهرستان	تعداد بهره برداری	تعداد گوسفند و بره						تعداد گاو و گوسفند						تعداد بز و بزغاله						
		نر	ماده	جمع	نر	ماده	جمع	نر	ماده	جمع	نر	ماده	جمع	نر	ماده	جمع				
جمع.....	24473	17263	64685	81946	177043	770972	948013	47572	60453	108025	10755	12972	18600	151375	169974	2014	3272	5286	2053	
آشتیان.....	1078	1786	5274	7060	6349	23476	29825	822	729	1551	10666	14337	29707	126242	155948	13064	12074	25138	2664	
اراک.....	3861	1557	5109	6666	23192	97289	120481	11946	11105	23051	1241	5250	6491	21639	89478	111117	2157	8608	10764	2953
تفرش.....	1087	1392	6424	7816	4732	22502	27234	726	1643	2369	488	2372	2860	12666	49531	62197	1802	4531	6332	2575
خمن.....	1241	5250	6491	21639	89478	111117	2157	8608	10764	1112	3894	5006	6748	32706	39454	389	1387	1775	697
خنداب.....	488	2372	2860	12666	49531	62197	1802	4531	6332	1112	3894	5006	6748	32706	39454	389	1387	1775	697
دلیجان.....	1112	3894	5006	6748	32706	39454	389	1387	1775	2217	10755	12972	18600	151375	169974	2014	3272	5286	2053
زرندیه.....	2217	10755	12972	18600	151375	169974	2014	3272	5286	3671	10666	14337	29707	126242	155948	13064	12074	25138	2664
ساوه.....	3671	10666	14337	29707	126242	155948	13064	12074	25138	602	1545	2147	21723	71774	93497	3255	10024	13279	3327
شازند.....	602	1545	2147	21723	71774	93497	3255	10024	13279	1440	3777	5217	13073	36950	50023	9475	3752	13227	1916
فراهان.....	1440	3777	5217	13073	36950	50023	9475	3752	13227	1063	4623	5686	10358	36450	46808	1337	2152	3489	1641
کمیجان.....	1063	4623	5686	10358	36450	46808	1337	2152	3489	693	4996	5688	8256	33201	41457	588	1176	1764	621

مأخذ- مرکز آمار ایران - دفتر کشاورزی

(رأس)

4- بهره برداری های دارای انواع دام و تعداد دام آن ها در روز آمارگیری

گاو و گوساله		بز و بزغاله		گوسفند و بره		سال
دام	بهره برداری	دام	بهره برداری	دام	بهره برداری	
211826	34238	270455	13270	1155795	32742	1384
226704	42119	194370	17826	1422669	31946	1387
145863	21700	214739	12639	1291118	32302	1390

شتر و بچه شتر		گاو میش و بچه گاو میش		سال
دام	بهره برداری	دام	بهره برداری	
0	0	0	0	1384
0	0	0	0	1387
5	1	0	0	1390

مأخذ- مرکز آمار ایران - دفتر کشاورزی

4- بهره برداری های دارای دام شیردوشی شده، تعداد دام و مقدار تولید شیر هر یک از انواع دام (رأس- تن)

بز			گوسفند			مقدار کل تولید شیر	سال
مقدار تولید شیر	دام شیردوشی شده	بهره برداری	مقدار تولید شیر	دام شیردوشی شده	بهره برداری		
3579	59509	4958	4027	93469	3189	253068	1384
2372	41163	8576	14730	179081	6084	184078	1387
1940	36701	2700	438	15059	232	162802	1390

گاو			سال
مقدار تولید شیر	دام شیردوشی شده	بهره برداری	
24731	14938	9695	1384
166976	62323	35086	1387
160423	47601	18714	1390

مأخذ- مرکز آمار ایران - دفتر کشاورزی

4-4- بهرهبرداری‌های دارای دام مولد، تعداد دام و مقدار تولید پشم گوسفند و مو و کرك بز: (رأس- کیلوگرم)

بز			گوسفند			سال
مقدار تولید پشم	تعداد دام مولد	تعداد بهرهبرداری	مقدار تولید پشم	تعداد دام مولد	تعداد بهرهبرداری	
0	0	0	608124	778644	28092	1384
78	156	39	992847	1113253	28738	1387
1270	2727	67	662525	1047399	27765	1390

مأخذ- مرکز آمار ایران - دفتر کشاورزی

4-4- بهرهبرداری‌های دارای فعالیت باغداری و مقدار تولید محصولات باگی (بهرهبرداری- تن)

تولید محصولات باگی	تعداد بهرهبرداری‌های دارای فعالیت باغداری	سال
582640	70229	1386
248349	66461	1389
460546	50958	1394

مأخذ- مرکز آمار ایران - دفتر کشاورزی

4-4- تعداد و مساحت بهرهبرداری‌های دارای باغ و قلمستان (بهرهبرداری- هکتار)

مساحت	تعداد بهرهبرداری	کل باغ و قلمستان				سال
		کاشت مخلوط (چندمحصولی)	کاشت ساده (تکمحصولی)	مساحت	تعداد بهرهبرداری	
10416	22019	42952	58959	53368	68448	1386
13809	22356	32671	51932	46480	65850	1389
11800	24800	34626	36605	46426	50194	1394

مأخذ- مرکز آمار ایران - دفتر کشاورزی

4-13- مرغداری‌های پرورش دهنده مرغ گوشتی و ظرفیت⁽¹⁾ سالن‌های آن

دارای سیستم دانخوری اتوماتیک	ظرفیت (هزار قطعه)		تعداد مرغداری		سال
	کل	غیر فعال	فعال	کل	
1443	9192	53	573	626	1383
-	10453	126	511	638	1388
6090	10460	57	581	638	1390
5455	9190	163	478	641	1391
-	-	145	496	641	1394

(1) منظور از ظرفیت سالن، تعداد مرغ و یا خروصی است که با توجه به امکانات و تأسیسات موجود، قابل پرورش می‌باشد.

مأخذ- مرکز آمار ایران - دفتر کشاورزی

4-14- مقدار و ارزش انواع تولیدات مرغداری‌های پرورش دهنده مرغ گوشتی (تن - میلیون ریال)

کود	مرغ حذفی ⁽¹⁾		مرغ زنده پرورش یافته		سال
	ارزش	مقدار	ارزش	مقدار	
3626	39089	4589	812	466076	56291
-	-	-	-	-	73781
15924	55285	2544	238	1707406	83789
15316	42424	3352	241	1462320	67971
56855	41929	9533	462	2536755	66018
					1393

(1) گوشت مرغ و خروص‌های حذفی که به دلایل مختلف از رده خارج می‌شوند و یا در پایان دوره بهره‌برداری به کشتارگاه انتقال می‌یابند، قابل استفاده است.

مأخذ- مرکز آمار ایران - دفتر کشاورزی

4-15- مرغداری‌های پرورش دهنده مرغ تخمگذار و پولت، تعداد و ظرفیت⁽¹⁾ سالن‌ها

ظرفیت (هزار قطعه)	تعداد سالن	تعداد مرغداری	سال
2680	153	67	1385
2495	150	69	1388
2952	162	73	1390
2993	159	71	1391
3958	293	91	1394

(1) منظور از ظرفیت سالن، تعداد مرغ و یا خروصی است که با توجه به امکانات و تأسیسات موجود سالن، در آن قابل پرورش می‌باشد.

مأخذ- مرکز آمار ایران - دفتر کشاورزی

16- مقدار و ارزش انواع تولیدات مرغداری‌های پرورش دهنده مرغ تخمگذار و پولت (تن - میلیون ریال)

کود ارزش	مقدار	مرغ حذفی ^(۱)		تخم مرغ خوارکی		سال و شهرستان
		ارزش	مقدار	ارزش	مقدار	
1360	12499	1481	542	102261	204060 1384
-	-	-	-	-	- 1387
5636	18699	296	42	370475	29013 ^(۳) 1389
6243	16004	8821	1120	478773	24346 ^(۳) 1390
31560	23732	8965	846	921346	32108 ^(۴) 1393

(۱) گوشت مرغ و خروس‌های حذفی که به دلایل مختلف از رده خارج می‌شوند و یا در پایان دوره بزرگی به کشتارگاه انتقال می‌یابند، قابل استفاده است.

(۲) تخم مرغ خوارکی شامل لنبه و تخم شکسته می‌باشد.

مأخذ - مرکز آمار ایران - دفتر کشاورزی

17- تعداد و ظرفیت گاوداری‌های صنعتی فعال بر حسب نوع فعالیت (رأس)

گله مادر	کل	ظرفیت ^(۱)	تعداد	سال و فعالیت	
				سال	فعالیت
9827	31635	273			1375
-	32514	276			1379
-	79262	836			1386
-	156859	1971			1389
-	150726	1880			1392

(۱) منظور از ظرفیت کل، تعداد رأس دامی است که با توجه به تأسیسات و امکانات موجود قابل نگهداری است و منظور از ظرفیت براساس گله مادر، سهمی از ظرفیت کل است که به گاوهای ماده در حال شیردهی و گاوهای خشک، اعم از آبستن و غیر آبستن تعلق می‌گیرد.

مأخذ - مرکز آمار ایران دفتر کشاورزی.

(رأس)

4-18- تعداد گاو و گوساله گاوداری‌های صنعتی فعال

گاوداری‌های تولید کننده شیر			کل گاوداری‌ها			سال و شهرستان
بومی	نژاد خارجی	جمع	بومی	نژاد خارجی	جمع کل	
909	9330	10239	2135	11273	13408 1375
-	-	-	-	-	- 1379
-	-	-	-	-	- 1386
0	29454	29454	0	87433	87433 1392
0	299	299	0	1319	1319	آشتیان
0	12910	12910	0	36380	36380	اراک
0	40	40	0	1090	1090	تفرش
0	2565	2565	0	5939	5939	خمین
0	780	780	0	2320	2320	خنداب
0	1360	1360	0	2210	2210	دلیجان
0	3635	3635	0	9705	9705	زرندیه
0	4440	4440	0	12835	12835	ساوه
0	1960	1960	0	5765	5765	شازند
0	885	885	0	4495	4495	فراهان
0	380	380	0	4325	4325	کمیجان
0	200	200	0	1050	1050	محلات

مأخذ - مرکز آمار ایران - دفتر کشاورزی

4-19- مقدار و ارزش تولید شیر و کود گاوداری‌های صنعتی

کود		شیر		سال و شهرستان	
کل گاوداری‌ها		ارزش (میلیون ریال)	مقدار (هزار تن)		
ارزش (میلیون ریال)	مقدار (هزار تن)				
-	-	-	-	1374	
-	-	-	-	1378	
-	-	-	-	1385	
-	-	-	-	1388	
49713	90386	1105725	96/15	1391	
571	1039	8050	0/7	آشتیان	
18404	33461	378350	32/9	اراک	
576	1048	8050	0/7	تفرش	
3258	5923	77050	6/7	خمین	
1136	2065	38525	3/35	خنداب	
1981	3602	62100	5/4	دليجان	
6818	12396	172500	15	زرند	
9509	17290	241500	21	ساوه	
3782	6876	90850	7/9	شازند	
1808	3287	20700	1/8	فراهان	
1453	2641	3450	0/3	کمیجان	
417	758	4600	0/4	محلات	

مأخذ- مرکز آمار ایران - دفتر کشاورزی

(راس - کیلوگرم)

20-4- تعداد و وزن لашه قابل مصرف انواع دام ذبح شده در کشتارگاه‌های رسمی

بز و بزغاله		گوسفند و بره		جمع		سال
وزن	تعداد	وزن	تعداد	وزن	تعداد	
636714	29717	3373223	123435	7363861	178162	1375
1126871	79197	2555161	119984	9306989	233320	(۱) 1380
1466740	96547	3136184	148994	11217766	284337	(۱) 1385
854501	47970	1462467	64972	7381648	137941	1389
974155	52486	1525003	63487	8289019	143428	1390
1199048	68878	2098735	88520	9522684	186790	1391
1246864	70954	1947755	88348	8283624	183073	1392
000	000	000	000	000	000	1393
000	000	000	000	000	000	1394
شتر و بچه شتر		گاو میش و بچه گاومیش		گاو و گوساله		سال
وزن	تعداد	وزن	تعداد	وزن	تعداد	
0	0	0	0	3353744	25010	1375
360	3	0	0	5624597	34136	(۱) 1380
0	0	0	0	6614842	38796	(۱) 1385
0	0	0	0	5064680	24999	1389
0	0	0	0	5789861	27455	1390
0	0	0	0	6224901	29392	1391
0	0	0	0	5089005	23771	1392
000	000	000	000	000	000	1393
000	000	000	000	000	000	1394

1) شامل آمار کشتارگاه‌های خصوصی که با مجوز سازمان دامپردازی فعالیت کشتار دام داشته‌اند نیز می‌باشد.

مأخذ - مرکز آمار ایران - دفتر کشاورزی

(هكتار)

4-21- سطح زیر کشت محصولات سالانه و دائمی

سطح زیر کشت باغات غیر متمر			سطح زیر کشت باغات متمر			سطح زیر کشت محصولات سالانه			جمع کل	سال زراعی و شهرستان
بارور	نهال	جمع	بارور	نهال	جمع	دیم	آبی	جمع		
255	0	255	44805	8166	52971	137799	191109	328908	3821341388 -89
557	0	557	53923	2823	56746	258691	143725	402416	4597191389 -90
383	0	383	40395	5002	45397	224950	180157	405107	4508871390 - 91
473	0	473	47714	4813	52527	199073	168917	367990	4209901391 -92
557	0	557	55493	7617	63110	177617	160729	338346	4020131392 -93
557	0/5	557/5	55805	9044/9	64849/9	164682	157294	322040	387447/41393 -94
26	0	26	496	29/3	525/3	23443	1293	24736	25287/3	آشتیان.....
42	0	42	3204	269/9	3473/9	21025	32055	53108	56623/9	اراک.....
90	0	90	1717/2	136/4	1853/6	6876	2723	9600	11543/6	تفرش.....
36	0	36	2039/7	384/5	2424/2	6231	14488	20722	23182/2	خمین.....
30	0	30	7740/6	4305/3	12045/9	4990	12526	17513	29588/9	خنداب.....
21	0	21	2065	139/5	2204/5	1487	2740	4198	6423/5	دلیجان.....
20	0	20	12745/9	744/8	13490/7	8274	17678	25958	39468/7	زرندیه.....
195	0	195	16221	1830/3	18051/3	17940	29982	47954	66200/3	ساوه.....
40	0	40	5061/5	721/7	5783/2	18009	19915	37928	43751/2	شازند.....
3	0	3	1896/6	135/3	2031/9	46222	11160	57400	59434/9	فراهان.....
2	0	2	1320	41/4	1361/4	10185	9841	20030	21393/4	کمیجان.....
52	5/	52/5	1297/5	306/5	1604	0	2893	2893	4549/5	محلات.....

مأخذ- سازمان جهاد کشاورزی استان . مرکزی

4-22- مقدار انواع کود شیمیایی توزیع شده

سال و شهرستان	جمع	اوره	فسفات آمونیوم	نیترات آمونیوم	سولفات آمونیوم	سولفات	سوپر فسفات	تریپل پتاسیم	کلرور پتاسیم	میکرومنت	سایر
.....	1375									0	0
.....	1380									6510	0
.....	1385									13225	0
.....	1389									594	1510
.....	1390									6526	0
.....	1391									0	673
.....	1392									0	0
.....	1393									570	0
.....	1394									145	0
آشتیان	1211									2224	9479
اراک	6503									1124	0
تهرش	566									45	0
خمین	3926									55	0
خنداب	4888									547	100
دلیجان	206									0	10
زرندیه	5913									220	195
ساوه	10646									76	304
شازند	7823									100	95
فراهان	3663									48	43
کمیجان	4083									1048	30
محلات	473									25	20

مأخذ - شرکت سهامی خدمات حمایتی کشاورزی استان مرکزی

4-23- مقدار انواع سموم فروخته شده

سال	جمع	حشره کش	علف کش	قارچ کش	کنه کش	موش کش	سایر
.....	1375	50644	87206	9265	19141	0	210
.....	1380	167127	99746	52969	22279	500	2/12
.....	1385	167126	138429	88634	4345	0	3127
.....	1389	11196	16805	11342	0	0	0
.....	1390	7498	5497	12492	5	0	0
.....	1391	72	21715	13577	0	0	150
.....	1392	0	0	1692	0	0	105
.....	-	-	-	-	-	-	-
.....	-	-	-	-	-	-	-
.....	1394						

مأخذ - شرکت سهامی خدمات حمایتی کشاورزی استان مرکزی.

4-24- متوسط هزینه تولید محصولات کشاورزی در یک هکتار به تفکیک زمین و مراحل مختلف کاشت، داشت و برداشت (هزارریال)

1389-90					1388-89					محصول
برداشت	داشت	کاشت	زمین	جمع	برداشت	داشت	کاشت	زمین	جمع	
105549	370112	301669	215404	992734	52921	198287	211108	120545	582861	گندم آبی
42355	17919	146182	53134	259590	21857	5759	70056	37588	135260	گندم دیم
87219	283753	257120	184112	812204	36464	135540	192981	95243	460228	جو آبی
72555	7226	126407	53500	259688	-	-	-	-	-	جو دیم
-	-	-	-	-	204124	123708	103885	197292	629009	نخود آبی
141506	2928	46830	79512	191264	90498	7346	45506	60832	204182	نخود دیم
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	عدس آبی
-	-	-	-	-	124025	1615	48761	62194	236595	عدس دیم
-	-	-	-	-	150705	406593	209880	282907	1050085	آفتابگردان
806555	604722	166278	389444	1966999	750920	504500	82240	244440	1582100	پنبه آبی
-	-	-	-	-	218129	1146099	246751	403120	2014099	چغندر قند
-	-	-	-	-	897224	545424	228822	271007	1942477	هندوانه
-	-	-	-	-	7070	1429	56847	37143	102489	هندوانه
-	-	-	-	-	1446666	996105	989946	315084	3747801	خیار آبی
761732	849229	1038595	374807	3024363	575288	531091	114192	234371	2482673	سیب زمین
-	-	-	-	-	1751415	1638317	863585	459999	4703316	پیاز آبی
415749	537618	621135	379069	1953571	182498	324793	257352	216488	981131	یونجه آبی
77514	568918	303529	442978	1392939	103500	345180	109300	337400	895380	کلزا آبی
1351250	1084062	1003377	416937	3855626	1080148	763975	561042	346333	2751498	گوجه
-	-	-	-	-	332592	407732	256281	281330	1277935	لوبیا سفید
350640	537694	346713	296172	1531219	296740	546149	354227	268833	1465949	لوبیا قرمز
461488	763480	598464	383816	2207248	293191	509063	379517	381398	1563169	لوبیا چیتی

24- متوسط هزینه تولید محصولات کشاورزی در یک هکتار به تفکیک زمین و مراحل مختلف کاشت، داشت و برداشت (هزارریال)

1391-92					1390-91					محصول
برداشت	داشت	کاشت	زمین	جمع	برداشت	داشت	کاشت	زمین	جمع	
178085	619661	795243	425390	258307	178085	619661	619034	26482	1681603	گندم آبی.....
80751	37991	360212	116411	620500	80751	37991	251734	83935	454411	گندم دیم.....
144590	565857	659132	374297	204083	144590	565857	576130	27154	1558124	جو آبی.....
102803	31189	304286	75118	476378	102803	31189	259545	10427	497811	جو دیم.....
-	-	620000	210000	153560	-	-	-	-	-	نخود آبی.....
206704	9813	224200	122275	517061	206704	9813	140652	13775	494924	نخود دیم.....
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	عدس آبی.....
305199	0	225634	118814	606949	305199	0	42371	15600	503570	عدس دیم.....
372167	889094	-	-	-	372167	889094	402850	59579	2259904	آفتتابگردان آبی.....
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	پنبه آبی.....
906666	224543	-	-	-	906666	2245436	110014	66325	4915495	چغندر قند.....
1138584	136386	781240	430000	329864	113858	1363867	111164	72881	4342913	هندوانه آبی.....
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	هندوانه دیم.....
-	-	455727	150000	121850	-	-	-	-	-	خیار آبی.....
1745250	228105	139509	500000	429781	174525	2281053	376763	16130	9406961	سیب زمین
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	پیاز آبی.....
834995	852751	106704	391166	301876	834995	852751	642661	49633	2826739	پونجه آبی.....
-	-	812737	339623	280835	-	-	-	-	-	کلزا آبی.....
2011538	159418	148436	407018	441752	201153	1594186	114800	13535	6107257	گوجه فرنگی آبی.....
589157	789965	149563	521053	377089	589157	789965	107019	75475	3204077	لوبيا سفید آبی.....
742030	955415	120160	564819	336829	742030	955415	137426	55891	3630615	لوبيا قرمز آبی.....
808403	113841	116317	264091	311611	808403	1138412	227834	67448	4899645	لوبيا چیتی آبی.....

4-24- متوسط هزینه تولید محصولات کشاورزی در یک هکتار به تفکیک زمین و مراحل مختلف کاشت، داشت و برداشت (هزارریال)

محصول	1392-93										94-1393				
	برداشت	داشت	کاشت	زمین	جمع	برداشت	داشت	کاشت	زمین	جمع	برداشت	داشت	کاشت	زمین	جمع
گندم آبی	245996	1116442	795243	425390	2583071	000	000	000	000	000	000	000	000	000	000
گندم دیم	98417	45460	360212	116411	620500	000	000	000	000	000	000	000	000	000	000
جو آبی	171750	835658	659132	374297	2040837	000	000	000	000	000	000	000	000	000	000
جو دیم	81138	15836	304286	75118	476378	000	000	000	000	000	000	000	000	000	000
نخود آبی	383600	322000	620000	210000	1535600	000	000	000	000	000	000	000	000	000	000
نخود دیم	164866	5720	224200	122275	517061	000	000	000	000	000	000	000	000	000	000
عدس آبی	-	-	-	-	-	000	000	000	000	000	000	000	000	000	000
عدس دیم	262501	0	225634	118814	606949	000	000	000	000	000	000	000	000	000	000
آفتابگردان آبی	-	-	-	-	-	000	000	000	000	000	000	000	000	000	000
پنبه آبی	-	-	-	-	-	000	000	000	000	000	000	000	000	000	000
چغندر قند	-	-	-	-	-	000	000	000	000	000	000	000	000	000	000
هندوانه آبی	879200	1208200	781240	430000	3298640	000	000	000	000	000	000	000	000	000	000
هندوانه دیم	-	-	-	-	-	000	000	000	000	000	000	000	000	000	000
خیار آبی	380000	2327727	455727	150000	12185002	000	000	000	000	000	000	000	000	000	000
سبز زمین	131272	1090000	139509	500000	4297817	000	000	000	000	000	000	000	000	000	000
پیاز آبی	-	-	-	-	-	000	000	000	000	000	000	000	000	000	000
یونجه آبی	461799	1098754	106704	391166	3018765	000	000	000	000	000	000	000	000	000	000
کلزا آبی	359056	1296935	812737	339623	2808351	000	000	000	000	000	000	000	000	000	000
گوجه فرنگی آبی	138333	1142807	148436	407018	4417527	000	000	000	000	000	000	000	000	000	000
لوبیا سفید آبی	613947	1140262	149563	521053	3770893	000	000	000	000	000	000	000	000	000	000
لوبیا قرمز آبی	638067	963808	120160	564819	3368297	000	000	000	000	000	000	000	000	000	000
لوبیا چیتی آبی	702939	985909	116317	264091	3116111	000	000	000	000	000	000	000	000	000	000

مأحد - سازمان جهاد کشاورزی استان مرکزی .

4-25- سطح و مقدار تولید محصولات کشاورزی اصلی سالانه (به استثنای نباتات صنعتی) (هکتار/تن)

4-25- سطح و مقدار تولید محصولات کشاورزی اصلی سالانه (به استثنای نباتات صنعتی) (هکتار/تن)										محصول
1393-94		1392 - 93		1391 – 92		1390 - 91		1389 - 90		
تولید	سطح	تولید	سطح	تولید	سطح	تولید	سطح	تولید	سطح	
										غلات
346684	202000	381752	215293	312518	253730	296118	286627	299887	311972	گندم.....
153975	55590	151897	51348	134516	47199	132404	52432	105957	39979	جو.....
360	60	262	54	1523	272	1478	337	454	80	ذرت دانه ای.....
										حبوبات
1349	3154	3005	7469	2472	6311	2231	3787	1180	3726	نخود.....
25090	11395	29248	13158	21033	10521	20148	11971	12179	7837	لوپیا.....
465	1141	507	1596	297	668	260	1473	61	392	عدس.....
24	11	96	34	145	88	123	27	0	0	سایر حبوبات.....
										سبزیجات
88529	3320	87174	3125	65881	1849	72636	3254	27965	1322	سبب زمینی.....
12585	305	19799	595	8456	185	7994	245	4704	163	پیاز.....
20490	500	17041	535	16410	425	15887	411	5126	151	گوجه فرنگی.....
7191	32	7088	32	4748	20	2395	12	1934	10	سبزیجات گلخانه ای.....
18917	804	15805	641	16307	622	14837	696	18545	862	سایر سبزیجات.....
										محصولات جالیزی
30575	1425	35243	1765	22941	1302	21750	1379	23157	1266	خربزه
52626	1803	48438	1978	18506	550	16169	848	4904	235	هندوانه
2181	85	4123	162	990	51	975	35	731	37	خیار.....
16320	74	16319	74	15401	70	11000	50	8676	43	خیار گلخانه ای.....
70701	3664	88911	4256	69124	3151	58868	3145	43129	1957	سایر جالیزی.....
										نباتات علوفه ای
207182	24370	171957	22072	237874	29257	224514	23957	225906	24072	یونجه.....
3280	614	2763	546	4432	705	4344	937	4608	761	شبد.....
352204	9391	369409	8371	299544	7235	297543	7354	169501	4298	سایر نباتات علوفه ای.....
125	55	904	272	949	230	1024	444	614	57	سایر محصولات.....

مأحد - سازمان جهاد کشاورزی استان مرکزی .

4-26- سطح و تولید برخی از محصولات سالانه (به استثنای نباتات صنعتی) بر حسب شهرستان: 1393 (هکتار/تن)

تولید	لوبیا سطح	جو تولید	سطح	گندم تولید	سطح	شهرستان
25090	11395	153974	55589	346681	202000	جمع
11	6	2925	1572	15747	22195	آشتیان
5932	2105	30361	10061	60538	29709	اراک
90	39	4022	1705	6801	6730	تفرش
5642	2060	12020	3819	26533	12036	خمین
4834	2648	6893	2504	15415	7664	خنداب
99	69	4032	1231	3422	2130	دلیجان
184	98	22465	5527	26901	13257	زرندیه
290	177	23419	7427	70477	30435	ساوه
6707	3531	12624	3977	47874	24983	شازند
415	256	25066	14570	43071	37910	فراهان
752	343	6439	2116	27130	14270	کمیجان
134	64	3708	1080	2772	681	محلات

مأخذ - سازمان جهاد کشاورزی استان مرکزی .

4-27 - سطح و مقدار تولید برخی از نباتات صنعتی (هکتار / تن)

تولید	پنبه	سطح	تولید	چغندر قند	سطح	سال و شهرستان
000	000	62780	2137		 1374-75
000	000	48768	2180		 1379-80
000	000	81719	2666		 1384-85
000	000	42153	1050		 1389-90
000	000	44898	1763		 1390-91
000	000	38252	976		 1391-92
000	000	39453	807		 1392-93
3022	656	25000	544		 1393-94
0	0	0	0			آشتیان
0	0	17444	405			اراک
0	0	0	0			تفرش
0	0	598	13			خمین
0	0	0	0			خنداب
0	0	0	0			دلیجان
604	179	620	17			زرندیه
1418	477	0	0			ساوه
0	0	0	0			شازند
0	0	0	0			فراهان
0	0	0	0			کمیجان
0	0	6338	110			محلات

4-27- سطح و مقدار تولید برخی از نباتات صنعتی (دنباله) (هکتار / کیلو گرم)

دانه‌های روغنی تولید	سطح	دانه‌های روغنی تولید	سطح	انواع توتون و تنباکو تولید	سطح	سال و شهرستان
000	000	-	-		 1374-75
000	000	-	26		 1379-80
000	000	-	55		 1384-85
000	000	72000	61		 1389-90
000	000	16467	33		 1390-91
000	000	10093	36		 1391-92
000	000	31761	57		 1392-93
1686	1008	240	80		 1393-94
0	0	0	0			آشتیان
0	0	0	0			اراک
1	1	0	0			تفرش
29	64	240	80			خمین
10	9	0	0			خنداب
10	7	0	0			دلیجان
560	261	0	0			زرندیه
196	140	0	0			ساوه
91	61	0	0			شازند
62	69	0	0			فراهان
37	36	0	0			کمیجان
81	100	0	0			محلات

مأخذ - اداره کل قند و شکر استان مرکزی .

- اداره کل پنبه و دانه‌های روغنی مرکزی .

- اداره کل دخانیات استان مرکزی

(هکتار)

[4-28] مساحت جنگل‌ها، مراتع و پدیده‌های بیابانی: 1394

مساحت	شرح
15127/7 جنگل
1779681 مراتع
448551 خوب
1159683 متوسط
171447 فقیر
490000 بیابان

مأخذ - سازمان جهاد کشاورزی استان مرکزی، اداره کل منابع طبیعی مرکزی

(هکتار)

[4-29] مساحت جنگل‌کاری بر حسب نوع مالکیت

خصوصی	دولتی	جمع	سال
0	181	181 1375
0	0	0 1380
0	25	25 1385
0	130	130 1390
0	130	130 1391
0	39	39 1392
0	147	147 1393
0	119	119 1394

مأخذ - سازمان جهاد کشاورزی استان مرکزی، اداره کل منابع طبیعی مرکزی

(هکتار - اصله)

4-30 مساحت نهالستان و تولید آن

خصوصی	تولید			مساحت			سال و شهرستان
	دولتی	جمع	خصوصی	دولتی	جمع		
0	800000	800000	0/5	27/2	27/7		1375
50000	1000000	1050000	3/5	27/2	30/7		1380
450000	1200000	1650000	3/5	27/2	30/7		1385
500000	1000000	1500000	0	27	27		1390
560000	1000000	1560000	0	27	27		1391
0	1000000	1000000	0	27	27		1392
0	1000000	1000000	0	27/7	27/7		1393
0	1500000	1500000	0	27/7	27/7		1394
0	0	0	0	0	0		آشتیان
0	1500000	1500000	0	27/7	27/7		اراک
0	0	0	0	0	0		تفرش
0	0	0	0	0	0		خمین
0	0	0	0	0	0		خنداب
0	0	0	0	0	0		دلیجان
0	0	0	0	0	0		زرندیه
0	0	0	0	0	0		ساوه
0	0	0	0	0	0		شازند
0	0	0	0	0	0		فراهان
0	0	0	0	0	0		کمیجان
0	0	0	0	0	0		محلات

مأحد - سازمان جهاد کشاورزی استان مرکزی. اداره کل منابع طبیعی مرکزی

(هكتار - فقره)

4-31 موارد و مساحت آتشسوزی در جنگل‌ها و مراتع

سال	موارد آتشسوزی در جنگل‌ها و مراتع					
	مراتع	جنگل‌ها	جمع	مراتع	جنگل‌ها	جمع
1375	110	0	110	20	0	20
1380	45	0	45	12	0	12
1385	140	1	141	17	0	17
1390	1245	0	1245	55	0	55
1391	671/55	1	672/55	54	1	54
1392	2130/4	0	2130/4	137	0	137
1393	414	0	414	33	1	34
1394	1264/5	0	1264/5	75	0	75

مأخذ - سازمان جهاد کشاورزی استان مرکزی. اداره کل منابع طبیعی مرکزی

(هكتار)

4-32 فعالیت‌های انجام شده در زمینه حفاظت آبخیزها

سال	طرح آبخیزداری			
	طرح فاقد سد	طرح کارون بزرگ	طرح سدهای موجود	وپیشگیری و مهار سیل و پیخش و بهره برداری از سیالاب
1375	0	0	0	0
1380	100720	200000	303	11317
1385	27600	8000	3800	35000
1390	9000	13512	5000	27953
1391	11991	0	25000	19190
1392	8015	2833	8250	11000
1393	11213	2320	1677	7000
1394	4150	3100	150	800

مأخذ - سازمان جهاد کشاورزی استان مرکزی. اداره کل منابع طبیعی مرکزی

4-33- اهم فعالیت‌های انجام شده در زمینه مرتعداری و اصلاح مراتع

ذخیره نزولات آسمانی (مترمکعب)	کودپاشی مراتع (هکتار)	کپه کاری و کشت مستقیم (هکتار)	بوته کاری و تولید نهال (اصله)	سال
4850	350	1686	790000	1375
8240	200	9678	2020000	1380
1305	300	1447	240000	1385
787	0	263	26150	1390
0	0	0	6666	1391
120	0	92	0	1392
168	0	610	0	1393
60	0	360	0	1394

تصب تلمبه بادی (عدد)	حفر چاه مالداری (حلقه)	احداث آبشارخور (واحد اندازه گیری)	سال
0	3	37	1375
0	12	135	1380
0	6	44	1385
0	1	32	1390
0	0	0	1391
0	0	0	1392
0	0	9	1393
0	0	0	1394

ممیزی و تنسيق مرتع (هکتار)	تبديل دیمزارهای کم بازده به مرتع (هکتار)	سال
90698/3	290	1375
96769	373	1380
25283	210	1385
10000	187	1390
10000	35	1391
7000	153	1392
2000	68	1393
3000	15	1394

مأحد - سازمان جهاد کشاورزی استان مرکزی. اداره کل منابع طبیعی مرکزی

4-34- فعالیت‌های انجام شده در زمینه تثبیت شن‌های روان و بیابان‌زدایی

سال	احادی خزانه (هکتار)	تولید نهال گلستانی (اصله)	نهال کاری (هکتار)	بذرپاشی و بذرکاری (هکتار)
1375	0	600000	1600	1600
1380	0	860000	3560	2060
1385	0	508000	1431	220
1390	0	295000	900	0
1391	0	550000	858	0
1392	0	295000	865	0
1393	0	300000	885	0
1394	0	275000	900	0

سال	جمع آوری و تهیه بذر (کیلوگرم)	مالچپاشی (هکتار)	احدات بادشکن (کیلومتر)	حفظات و قرق (هکتار)
1375	20000	0	0	40000
1380	16366	0	0	52200
1385	6500	0	0	36133
1390	-	0	0	27131
1391	-	0	0	20000
1392	-	0	0	54000
1393	530	0	0	79000
1394	440	0	0	50000

مأخذ - سازمان جهاد کشاورزی استان مرکزی، اداره کل منابع طبیعی مرکزی

(تن)

4-35- مقدار صید و تولید آبزیان بر حسب نوع

منابع طبیعی و نیمه طبیعی	آب‌های داخلی		سال
	مزارع پرورش ماهی	جمع	
-	-	-	1375
-	-	-	1380
-	-	-	1385
138/5	-	138/5	1390
124/5	-	124/5	1391
87	-	87	1392
201/5	-	201/5	1393
126	-	126	1394

مأخذ - اداره کل شیلات استان مرکزی.

4-36- میزان تولید انواع گونه‌های بچه ماهیان (هزار قطعه)

سایر	سوف	سیم	قرل آلا	آزاد	کپور ماهیان	خاویاری	سفید	جمع	سال
0	0	0	-	0	0	0	0	-	1375
0	0	0	-	0	0	0	0	-	1380
0	0	0	-	0	0	0	0	-	1385
0	0	0	27927400	0	0	0	0	27927400	1390
0	0	0	42900000	0	0	0	0	42900000	1391
0	0	0	50672040	0	0	0	0	50672040	1392
0	0	0	32797200	0	0	0	0	32797200	1393
0	0	0	30725240	0	0	0	0	30725240	1394

مأخذ - اداره کل شیلات استان مرکزی.

4-37- مساحت مزارع پرورش ماهی و میگو (هکتار)

1394	1393	1392	1391	1390	1385	1380	1375	شرح
95/8964	174/7344	104/8531	98/7255	59/3449	000	000	000	جمع.....
11/046	13/3344	12/5331	10/1055	13/5249	000	000	000	پرورش ماهی سردابی.....
78/2	103/7	63/8	81	26	000	000	000	برداشت از منابع طبیعی و غیر طبیعی.
0	0	0	0	0	000	000	000	پرورش میگو.....
6/6504	57/7	28/52	7/62	45/82	000	000	000	پرورش ماهی گرمابی.....

ماخذ-سازمان جهاد کشاورزی استان مرکزی

4-38- مشخصات عمومی شرکت‌های تعاونی کشاورزی فعال تحت پوشش اداره کل تعاون در پایان سال (هزار ریال)

سرمایه	شاغلان	اعضاء	تعداد	سال و شهرستان
34250	278	1784	70 1375
39630	550	2273	127 1380
50621	981	3260	240 1385
123783	1741	5134	431 1390
126702	2348	5716	494 1391
133116	2763	6018	535 1392
716875	2819	6067	540 1393
721590	2962	6539	589 1394
2635	151	171	17	آشتیان
672615	835	1069	131	اراک
3888	66	173	24	تفرش
4924	248	470	58	خمین
467	80	162	21	خنداب
2421	247	376	39	دلیجان
574	152	397	22	زرندیه
9112	283	2038	77	ساوه
2796	187	448	60	شازند
11439	63	190	27	فراهان
2036	199	277	38	کمیجان
8683	451	768	75	محلات

مأخذ- اداره کل تعاون استان مرکزی

4-39- مشخصات عمومی شرکت‌های تعاونی کشاورزی فعال تحت پوشش اداره کل تعاون روستایی در پایان سال (هزار ریال)

سرمایه	شاغلان	اعضاء	تعداد	سال و شهرستان
1837773	79	19161	40 1375
3833635	80	26800	42 1380
6029000	74	29092	47 1385
9565284	76	28535	46 1389
33426635	77	22270	46 1390
19286231	59	24001	45 1391
20401536	62	24802	50 1392
24428253/555	75	32245	53 1393
31113912093	80	31981	54 1394
448565565	3	2808	2	آشتیان
1589838500	12	2679	13	اراک
3730445500	8	2027	3	تفش
1995636028	12	3227	9	خمین
213872000	2	843	2	خنداب
10475595600	12	1576	4	دلیجان
231000000	3	462	3	زرندیه
1153697900	10	7952	7	ساوه
621768000	3	5882	4	شازند
285770000	3	1484	2	فرهان
59300000	1	638	1	کمیجان
10308423000	11	2403	4	محلات

مأخذ - اداره کل تعاون روستایی استان مرکزی

